



Република Србија  
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД  
7 Пж 4821/19  
21.07.2021. године  
Београд

**У ИМЕ НАРОДА**

**ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД**, у већу састављеном од судије Татјане Ђурице, председника већа, судије Тијане Поповић и судије Миле Ђорђевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца "НАЦИОНАЛНИ ПРИВРЕДНИ ОПЕРАТЕР" доо Нови Сад, ул. Новосадског сајма бр. 7-9, кога заступа адвокат Слађана Купрес из Новог Сада, против туженог "КОСМАЈ КОМЕРЦ" доо Младеновац, ул. Војводе Путника бр. 6, кога заступа адвокат Војислав Ђунић из Београда, ради дуга, вредност предмета спора 294.000,00 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П-1467/2019 од 12.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 21.07.2021. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**I ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Привредног суда у Београду П-1467/2019 од 12.06.2019. године у ставу II, III и IV изреке и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

**ОДБИЈА СЕ** тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 294.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 14.10.2015. године до исплате, као и износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчане обавезе.

**ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужилац да туженом плати износ од 21.440,00 динара на име трошкова парничног поступка у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

**II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужилац да туженом плати износ од 54.960,00 динара на име трошкова другостепеног поступка у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

**Образложење**

Пресудом Привредног суда у Београду П-1467/2019 од 12.06.2019. године у ставу I изреке укида се Решење о извршењу на основу веродостојне исправе исто суда Ив-7029/18 од 30.10.2018. године. У ставу II изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 294.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 14.10.2015. године до исплате. У ставу III изреке обавезан

је тужени да тужиоцу плати износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчане обавезе. У ставу IV изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 34.980,00 динара.

Благовременом и дозвољеном жалбом тужени, према наводима жалбе, побија наведену пресуду у ставу II, III и IV изреке због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Истакао је да је првостепени суд погрешно применио материјално право, те погрешно ценио истакнути приговор застарелости потраживања имајући у виду да је самим уговором уговорен рок од 5 дана за плаћање од потписивања уговора, те се од тог момента има сматрати да је тужилац позвао туженог да испуни своју обавезу сходно члану 360. и 324. Закона о облигационим односима, а не од издавања фактуре. Навео је да суд није ценио наводе тужиоца да предметни уговор није закључен од стране заступника туженог, нити га је заступник туженог накнадно одобрио. Предложио је да другостепени суд преиначи побијану пресуду тако што ће одбити тужбени захтев тужиоца у целости и обавезати тужиоца да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у смислу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба туженог основана.

Предмет тужбеног захтева је наплата износа од 294.000,00 динара са припадајућом каматом по основу Уговора о пружању услуга закљученог 17.06.2015. године између тужиоца и туженог, на основу ког је тужилац издао рачун бр. 00160/2015, као и наплата износа од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчане обавезе

Тужени је у току поступка оспорио тужбу и тужбени захтев у целости и истакао приговор застарелости потраживања.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда до закључења главне расправе тужилац и тужени су били у пословном односу по основу Уговора о пружању услуга закљученог 17.06.2015. године, којим се тужилац као пружалац услуга обавезао да испоручи "Пакет личних података правних лица Републике Србије" туженом, а тужени као корисник услуге се обавезао да плати цену. Тужилац је издао рачун број бр. 00160/2015 дана 08.10.2015. године којим је задужио туженог за износ од 294.000,00 динара по основу испоручених пакета у количини од 3 (три) примерка, са роком доспелости од 5 дана.

Одлучујући о приговору застарелости потраживања истакнутом од стране туженог првостепени суд је нашао да је исти неоснован, с обзиром да је датум издавања рачуна 08.10.2015. године, да је плаћање требало да се изврши у року од 5 дана, да доспелост наступа 14.10.2015. године, тако да рок застарелости истиче 14.10.2018 године. Како је тужилац предлог за извршење на основу веродостојне исправе поднео дана 06.10.2018. године, то првостепени суд налази да застарелост није наступила.

Првостепени суд је образложио да је имао у виду да је у предметном Уговору садржана клаузула да се корисник услуга обавезује да укупну цену из уговора, увећану за износ ПДВ-а, уплати пружаоцу услуга у року од 5 дана од дана потписивања, те да је уговор закључен и потписан дана 17.06.2015. године, али како је у конкретном случају реч о правном односу између правних лица, то је имао у виду одредбе члана 5. и 8. Закона о рачуноводству, те је стао на становиште да је рок застарелости почео да тече истеком петог дан од дана издавања спорног рачуна. Првостепени суд је закључио да је испостављањем рачуна тужилац у смислу члана 374. Закона о облигационим односима позвао туженог да испуни своју обавезу из уговора, да је у рачуну, сагласно уговору, одредио рок за испуњење обавезе од 5 дана, да је овај рок истекао 13.10.2015. године и како је тужилац тужбу поднео дана 06.10.2018. године, то у моменту подношења тужбе није истекао рок од 3 године из члана 374. Закона о облигационим односима. Из наведених разлога, првостепени суд

је сходно члану 262. став 1, 277. став 1. и 324. Закона о облигационим односима обавезао туженог на плаћање накнаде за извршене услуге у износу од 294.000,00 динара са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, па је донео одлуку као у ставу II изреке пресуде. Како тужени није измирио своју новчану обавезу у уговореном року, то првостепени суд налази да тужилац основано потражује износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчаних обавеза, на основу члана 5. став 1. Закона роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, па је донео одлуку као у ставу III изреке пресуде.

У поступку доношења првостепене одлуке нису учињене битне повреде поступка прописане чланом 374. став 2. Закона о парничном поступку на које повреде овај суд пази по службеној дужности сагласно члану 386. став 3. истог Закона.

Није учињена ни битна повреда одредба поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју повреду тужени у жалби неосновано указује, јер изрека пресуде није нејасна и противречна.

Међутим, основано се жалбом указује да је на утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио материјално право када је извео закључак да потраживање тужиоца није застарело.

Чланом 374. Закона о облигационим односима је прописано да међусобна потраживања правних лица из уговора о промету робе и услуга као и потраживања накнаде за издатке учињене у вези с тим уговорима, застаревају за три године. Застаревање тече одвојено за сваку испоруку робе, извршени рад или услугу

Чланом 360. став 1. Закона о облигационим односима је прописано да застарелост престaje право захтевати испуњење обавезе. Ставом 2. истог члана је прописано да застарелост наступа кад протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе.

Чланом 361. став 1. Закона о облигационим односима је прописано да застарелост почиње тећи првог дана после дана кад је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе, ако законом за поједине случајеве није што друго прописано.

Чланом 362. Закона о облигационим односима је прописано да застарелост наступа кад истекне последњи дан законом одређеног времена.

Према стању у списима тужилац као пружалац услуге и тужени као корисник услуге су закључили Уговор дана 17.06.2015. године у ком је констатовано да овлашћени представник корисника услуга потврђује да је приликом потписивања Уговора примио од представника пружаоца услуга "Пакет личних података правних лица Републике Србије" на усб-у у уговореном броју примерака. Тужени се Уговором обавезао да плати цену у износу од укупно 294.000,00 динара (цена једног пакета је 98.000,00 динара) у року од 5 дана од дана потписивања Уговора на рачун наведен у Уговору.

Тужилац је издао рачун број 00160/2015 којим је задужио туженог за износ од 294.000,00 динара по основу испоручених "Пакета личних података правних лица Републике Србије" у количини од 3 (три) примерка, са датумом издавања рачуна 08.10.2015. године и роком доспелости од 5 дана.

У конкретном случају парничне странке су закључиле Уговор о пружању услуга, тужилац је туженом испоручио уговорену количину пакета на дан потписивања Уговора, а тужени се обавезао да исплати уговорену цену у року од 5 дана од потписивања уговора.

Дакле, међу парничним странкама је уговорен рок за испуњење обавезе, који је дефинисан у самом уговору, тако да је протеком уговореног рока обавеза на страни туженог доспела и поверилац може захтевати њено испуњење од дужника који је у доцњи. Рок застарелости почиње да тече од дана када је поверилац могао да тражи испуњење обавезе, а то је први дан након дана који су странке у предметном уговору предвиделе као дан доспелости потраживања. По налажењу другостепеног суда без значаја је чињеница да је тужилац накнадно издао фактуру, посебно код чињенице да

је тужилац већ даном закључења уговора извршио своју обавезу, што је у Уговору и наведено, те је протеклом рока из Уговора тужилац могао одмах захтевати од туженог испуњење његове обавезе.

Следом изнетог, погрешан је закључак првостепеног суда да је рок застарелости почео да тече истеком петог дана од дана издавања спорног рачуна, односно да је тужилац издавањем рачуна дана 08.10.2015. године позвао туженог да испуни своју обавезу у року од 5 дана, с обзиром да су парничне странке закључењем Уговора предвиделе рок за извршење обавезе, који уговор је обавезујући за странке.

Не може се прихватити став првостепеног суда да је, с обзиром да је реч о правном односу између правних лица, сходно члану 5. и 8. Закона о рачуноводству, рок застарелости почео да тече истеком петог дан од дана издавања спорног рачуна. У случају када су парничне странке закључиле писани уговор којим су предвиделе рок за испуњење обавезе, рачун као једнострана исправа тужиоца не може да има јачу правну снагу у односу на уговор, који представља вољу уговорних страна, посебно што је тужени предметни рачун оспорио.

Поред наведеног, тужилац није пружио доказ да се тужени са садржином рачуна сложио, с обзиром да на рачуну не постоји потпис туженог, као доказ о прихватању истог, што би се евентуално могло тумачити као постигнута сагласност око новог рока испуњења обавезе. Из наведеног произилази да је погрешан закључак првостепеног суда да је тужени имао обавезу да исплати цену у року од 5 дана од дана издавања рачуна, с обзиром да је тужени у складу са уговором обавезу морао да изврши до 22.06.2015. године, те је тужилац имао право захтевати испуњење обавезе наредног дана.

Имајући у виду да је потраживање тужиоца по предметном Уговору доспело за плаћање 22.06.2015. године, те да је тужилац поднео предлог за извршење дана 06.10.2018. године, дакле по протеклу рока застарелости потраживања од 3 године из члана 374. Закона о облигационим односима, то произилази да је потраживање тужиоца застарело, из ког разлога је првостепена одлука преиначена и тужбени захтев одбијен.

Како је преиначена првостепена пресуда и како је тужени у целини успео у спору, исти има право на накнаду трошкова поступка у смислу члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, тако да су испуњени законски услови и за преиначење одлуке о трошковима парничног поступка. Привредни апелациони суд налази да туженом у складу са чланом 153. и 153. Закона о парничном поступку припадају трошкови првостепеног поступка у укупном износу од 21.440,00 динара и то по АТ-у за састав приговора на решење о извршењу износ од 6.000,00 динара, за приступ на једно одржано рочиште износ од 7.500,00 динара и по ТТ-у за таксу на приговор на решење о извршењу износ од 7.940,00 динара.

Из наведених разлога Привредни апелациони суд је у смислу члана 394. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу I изреке пресуде.

Одлуку као у ставу II изреке пресуде Привредни апелациони суд је донео применом члана 154. Закона о парничном поступку, па је тужиоцу досудио трошкове другостепеног поступка у износу од 54.960,00 динара и то по АТ-у на име састава жалбе износ од 12.000,00 динара и по ТТ-у на име таксе на жалбу износ од 21.480,00 динара и на име таксе на одлуку по жалби износ од 21.480,00 динара.

ТП/ЈК/СМ

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА**  
**Татјана Ђурица с.р**

**За тачност отправка оверава**